

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره دوازدهم - سال اول

شماره ثبت ۱۶۴

لایحه ایجاد نهاد ملی حقوق بشر و شهروندی

کمیسیون های ارجاعی

قضائی و حقوقی	اصلی:
-	فرعی:

معاونت قوانین

باسمه تعالی

شماره: ۶۲۶۹۵/۱۰۶۳۸۴

تاریخ: ۱۴۰۳/۷/۱۷

جناب آقای دکتر قالیباف

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه ایجاد نهاد ملی حقوق بشر و شهروندی که بنابه پیشنهاد در جلسه مورخ ۱۴۰۳/۶/۲۸ هیأت وزیران به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می‌شود.

مسعود پزشکیان

رئیس جمهور

مقدمه (دلایل توجیهی):

(در اجرای ماده «۱۳۷» قانون آیین نامه داخلی مجلس)

با عنایت به شایستگی حمایت از حقوق بشر و شهروندی بر اساس اصول قانون اساسی، موازین اسلامی، تعهدات بین‌المللی و سایر قوانین و ارتقای احترام و نظارت بر رعایت حقوق بشر و شهروندی با استفاده از ساز و کارهای کارآمد، مستقل و قابل اعتماد، به منظور ایجاد بستر مناسب برای آموزش، پژوهش و ترویج حقوق بشر و شهروندی و رسیدگی به موارد نقض آن و همگرا و هم‌افزا کردن تلاش‌ها و ابتکارات ملی در حمایت از حقوق بشر و شهروندی و ارتقای تعاملات منطقه‌ای و بین‌المللی در حوزه حقوق بشر و شهروندی، لایحه زیر برای انجام تشریفات قانونی تقدیم می‌شود:

عنوان لایحه : لایحه ایجاد نهاد ملی حقوق بشر و شهروندی

ماده ۱- در این قانون، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌رود:

۱- حقوق بشر: حقوقی جهانی، تبعیض‌ناپذیر، غیرقابل سلب و غیرمشروط که افراد از جهت انسان بودن خود صرف‌نظر از تابعیت، ریشه قومی، نژادی، زبان، رنگ، مذهب، جنسیت از آن برخوردارند.

۲- حقوق شهروندی: حقوقی که به اتباع یک کشور اعم از مقیم و غیرمقیم، فارغ از ریشه قومی، نژادی، زبان، رنگ، مذهب یا جنسیت آنها تعلق می‌یابد.

۳- اشخاص مشمول: کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی.

۴- تشکل مردم نهاد: نهادی غیردولتی، غیرسیاسی و غیرانتفاعی که به شکل داوطلبانه به منظور فعالیت در امور اجتماعی، فرهنگی و مدنی توسط جمعی از اشخاص تشکیل می‌شود و فعالیت می‌کند.

۵- مؤسسات عمومی: کلیه سازمان‌ها و نهادهای وابسته به حکومت به معنای عام کلمه شامل تمام ارکان و اجزای آن که در قوانین جمهوری اسلامی ایران آمده یا به این عنوان شناخته می‌شوند.

ماده ۲- نهاد ملی حقوق بشر و شهروندی که در این قانون به اختصار «نهاد ملی» نامیده می‌شود، نهادی غیردولتی غیرانتفاعی و دارای شخصیت حقوقی مستقل از مؤسسات عمومی است که با اهداف زیر تشکیل می‌شود:

۱- ارتقای شاخص‌های حمایت از حقوق بشر و شهروندی براساس قانون اساسی و قوانین موضوع.

۲- نظارت بر رعایت حقوق بشر و شهروندی.

۳- تقویت هماهنگی اقدامات و ابتکارات ملی در حمایت و ارتقای حقوق بشر و شهروندی.

۴- ارتقا و گسترش تعاملات بین‌المللی، منطقه‌ای و دوجانبه در حوزه حقوق بشر و شهروندی.

۵- ترویج فرهنگ حقوق بشر و شهروندی.

۶- تثبیت و تحکیم اصل پاسخگویی مؤسسات عمومی به مردم و حاکمیت قانون.

ماده ۳- وظایف و اختیارات نهاد ملی به شرح زیر است:

۱- ارائه گزارش، توصیه و در صورت لزوم پیشنهادهای اصلاحی به مؤسسات عمومی یا اشخاص ذی‌ربط درباره موضوعاتی که به ارتقا و حمایت از حقوق بشر و شهروندی مربوط است.

۲- جلب توجه دولت به وضعیت کلی حقوق بشر و شهروندی در سراسر کشور.

۳- ارائه توصیه‌های لازم برای بهبود وضعیت حقوق بشر و شهروندی.

۴- انتشار عمومی گزارش‌های ارزیابی از مؤسسات عمومی.

۵- تهیه و ارائه گزارش‌های خاص و موردی درباره مصادیق عدم رعایت حقوق بشر و شهروندی.

- ۶- مشارکت در تنظیم گزارش‌های رسمی برای ارائه به مراجع و نهادهای بین‌المللی ذی‌ربط.
- ۷- کمک به تنظیم و اجرای برنامه‌های آموزشی و پژوهشی درباره حقوق بشر و شهروندی در مدارس، دانشگاه‌ها و نهادهای صنفی و حرفه‌ای.
- ۸- ارتباط با سازمان‌های غیردولتی فعال در زمینه حقوق اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، مدنی و سیاسی و حمایت از حقوق گروه‌های آسیب‌پذیر از جمله کودکان، پناهندگان، اشخاص معلول جسمی و ذهنی.
- ۹- رسیدگی به اعتراض‌ها و اعلام‌نظر در خصوص موارد اعلامی راجع به نقض حقوق بشر و شهروندی و عندالاقضاء ارجاع آنها به مراجع صالح قانونی.
- ۱۰- رسیدگی و اظهارنظر در خصوص رعایت حقوق بشر و شهروندی نسبت به اشخاص مشمول.
- ۱۱- توصیه و پیشنهاد به مراجع صلاحیت‌دار در خصوص اصلاح قوانین، مقررات و رویه‌های اداری مغایر با موازین حقوق بشر و شهروندی.
- ۱۲- صدور اخطار نقض حقوق بشر و شهروندی و یا تشویق‌نامه حسن رعایت این حقوق به ترتیب مقرر در آیین‌نامه اجرائی این قانون.
- ۱۳- همکاری برای ارتقای ساختار و رویه‌های قانونگذاری، اداری و قضایی هماهنگ با تعهدات بین‌المللی در زمینه حقوق بشر و شهروندی و اطمینان از اجرای مؤثر آنها.
- ۱۴- همکاری با سازمان ملل متحد و دیگر نهادهای وابسته به آن، نهادهای منطقه‌ای و نهادهای ملی دیگر کشورها که در زمینه حقوق بشر و شهروندی فعالیت می‌کنند، با اطلاع وزارت امور خارجه.
- تبصره ۱- همه مصادیق حقوق بشر تفکیک‌ناپذیرند.
- تبصره ۲- توصیه‌های نهاد ملی صرف‌نظر از سازگاری یا مغایرت آن با روند و نتیجه پیگیری سایر مراجع قانونی به اشخاص مشمول مربوط ابلاغ و جهت اطلاع عموم منتشر خواهد شد.
- ماده ۴- هیچ یک از اعضای نهاد ملی را نمی‌توان به سبب ابراز عقیده و اقدام آنها در چهارچوب وظایف قانونی مورد پیگرد انتظامی، اداری و قضائی قرار داد.
- ماده ۵- نهاد ملی موظف است در راستای تحقق پاسخگویی به مردم، گزارش فصلی اقدامات خود را به آگاهی عموم مردم برساند و نسخه‌ای از این گزارش را نیز به رئیس‌جمهور و رئیس مجلس شورای اسلامی ارسال کند. نهاد ملی همچنین موظف به بررسی انتقادات وارد بر عملکرد خود و اعلان عمومی نتیجه آن می‌باشد.
- ماده ۶- چنانچه به تشخیص دوسوم نمایندگان مجلس شورای اسلامی عملکرد نهاد ملی مغایرتی با این قانون داشته باشد، مجلس باید ضمن اعلام کتبی موارد مغایرت به نهاد ملی، نتیجه بررسی و ارزیابی خود را جهت اطلاع عموم منتشر نماید.
- ماده ۷- ارکان نهاد ملی به شرح زیر است:

- ۱- شورای عالی.
- ۲- دبیرخانه.
- ۳- کمیسیون‌های تخصصی.
- ماده ۸- اعضای شورای عالی به شرح زیر است:
 - ۱- رئیس جمهور به عنوان رئیس شورا.
 - ۲- معاون حقوقی رئیس جمهور به عنوان دبیر شورا.
 - ۳- وزیر دادگستری.
 - ۴- وزیر کشور.
 - ۵- دو نفر از اعضای فعال در تشکل‌های مردم نهاد قانونی مرتبط با حقوق بشر و شهروندی با حداقل پنج سال سابقه تشکیل و فعالیت.
 - ۶- یک نفر از مدیران مسئول مطبوعات و خبرگزاری‌های دارای مجوز از هیأت نظارت بر مطبوعات با حداقل پنج سال سابقه فعالیت حرفه‌ای به انتخاب آنان.
 - ۷- یک نفر از اصحاب فرهنگ و هنر با حداقل پنج سال سابقه فعالیت حرفه‌ای به انتخاب آنان.
 - ۸- دو نفر از دبیران کل احزاب قانونی به انتخاب آنان.
 - ۹- یک نفر از استادان برجسته دانشگاه در رشته حقوق، به انتخاب مجمع رؤسای دانشگاه‌های دولتی.
 - ۱۰- یک نفر از قضات شعب دیوان عدالت اداری با حداقل پنج سال سابقه عضویت در دیوان به انتخاب هیأت عمومی دیوان یادشده.
 - ۱۱- یک نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس شورای اسلامی.
 - ۱۲- دو نفر از وکلای دادگستری به انتخاب نمایندگان کانون‌های وکلای دادگستری استان‌ها.
 - ۱۳- یک نماینده از بخش خصوصی از میان رؤسای اتاق‌های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، تعاون و اصناف در سطوح استانی به انتخاب آنان.
- تبصره ۱- رعایت تنوع سیاسی و حزبی، قومی، دینی و مذهبی، جنسیتی و جغرافیایی در معرفی و انتخاب اعضای شورای عالی الزامی است.
- تبصره ۲- اعضای شورای عالی به استثنای اعضای مندرج در ردیف‌های (۱) تا (۴) و (۹) تا (۱۱) این ماده نمی‌توانند از کارکنان دولت باشند.
- تبصره ۳- روش انتخاب اعضای که مشخص نشده است به موجب آیین‌نامه‌ای که با پیشنهاد معاونت حقوقی رئیس‌جمهور و همکاری وزارتخانه‌های کشور و فرهنگ و ارشاد اسلامی و دادگستری تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، تعیین خواهد شد.
- تبصره ۴- دبیرخانه شورا در معاونت حقوقی رئیس‌جمهور مستقر خواهد بود.

ماده ۹- عضویت در شورای عالی قائم به شخص است و قابل تفویض به دیگری نیست. اعضای شورا نمایندگی هیچ مقام یا نهادی را نخواهند داشت.

ماده ۱۰- مدت عضویت اعضاء سه سال خواهد بود. سه ماه پیش از پایان دوره عضویت اعضای شورای عالی، اعضای جدید انتخاب خواهند شد. انتخاب مجدد اعضا تنها برای یک دوره دیگر بلامانع است. تبصره- در صورتی که هر یک از اعضاء به هر دلیل امکان ادامه فعالیت نداشته باشد، فرد جایگزین مطابق ترتیبات مقرر در این قانون و آیین نامه اجرائی آن ظرف دو ماه و فقط برای مدت باقیمانده از همان دوره انتخاب می گردد.

ماده ۱۱- اعضای شورای عالی می توانند استعفای خود را به منظور طرح موضوع در شورا به دبیرکل ارائه نمایند. شورای عالی در اولین جلسه رسمی بعد از دریافت استعفا، موضوع را مطرح و با اکثریت نصف به علاوه یک آرای اعضاء در خصوص رد یا قبول استعفا تصمیم می گیرد. چنانچه عضو شورای عالی صلاحیت های مندرج در ماده (۸) این قانون را از دست بدهد، شورای عالی می تواند با اکثریت دوسوم آرا وی را عزل کند.

ماده ۱۲- جلسات شورای عالی با حضور حداقل دوسوم اعضاء رسمیت یافته و تصمیمات شورا با اکثریت نصف به علاوه یک حاضران اتخاذ می شود، مگر در مواردی که اکثریت دیگری در این قانون مقرر شده باشد.

ماده ۱۳- نحوه اداره جلسات شورای عالی به موجب آیین نامه داخلی این شورا است که به تصویب شورای عالی می رسد.

ماده ۱۴- اشخاص زیر به عنوان عضو مشورتی و بدون حق رأی در جلسات شورای عالی شرکت خواهند کرد:

۱- دادستان کل کشور.

۲- نماینده وزارت امور خارجه.

۳- یک نماینده از تشکلهای کارگری به انتخاب آنان.

۴- یک عضو از شورای عالی استانها به انتخاب شورای مذکور.

۵- یک نفر از میان روزنامه نگاران و خبرنگاران به انتخاب آنان.

تبصره ۱- عضو مشورتی قائم به شخص است و قابل تفویض به دیگری نیست.

تبصره ۲- دبیر شورای عالی که همان دبیر کل نهاد ملی است، حسب دستور جلسه از دستگاههای مربوط دعوت می نماید و دستگاههای مذکور موظفند نماینده خود را جهت شرکت در جلسه معرفی نمایند. نمایندگان دستگاهها بدون داشتن حق رأی در جلسه شرکت می کنند.

ماده ۱۵- شورای عالی به عنوان بالاترین رکن نهاد ملی وظایف و اختیارات زیر را بر عهده دارد:

۱- تصویب سیاستها، آیین نامهها، ضوابط و سازوکارهای حمایتی، نظارتی و ترویجی نهاد ملی.

- ۲- تصویب اولویت‌ها و برنامه‌های کوتاه مدت، میان‌مدت و بلندمدت نهاد ملی.
 - ۳- تصویب بودجه سالانه نهاد ملی.
 - ۴- انتخاب دبیر و اعضای کمیسیون‌های تخصصی.
 - ۵- تصویب آیین‌نامه داخلی شورای عالی و کمیسیون‌های تخصصی.
 - ۶- تصویب ایجاد کارگروه‌های موضوعی اعم از دائمی یا موقت.
 - ۷- تصویب گزارش‌های سالانه و موردی نهاد ملی.
 - ۸- بررسی و ارزیابی گزارش‌های مؤسسات عمومی و ارایه توصیه‌های لازم.
 - ۹- اتخاذ تصمیم مقتضی درباره گزارش‌ها و پیشنهادهای کمیسیون‌های تخصصی نهاد ملی و نیز ارجاع آنها به نهادهای مرتبط و انتشار آنها حسب مورد.
 - ۱۰- ارزیابی دوره‌ای از رعایت حقوق بشر و شهروندی در سه سطح ملی، استانی و اشخاص حقوقی مربوط جهت ارجاع به مراجع ذی‌ربط و انتشار عمومی آنها حسب مورد.
 - ۱۱- اخذ گزارش‌های موردی و ارزیابی عملکرد مؤسسات عمومی، حسب مورد از طریق کمیسیون‌های تخصصی مربوط.
- تبصره - گزارش سالانه در خصوص اجرای وظایف و اختیارات قانونی نهاد ملی، چالش‌ها، موانع و راهکارهای پیشنهادی به رؤسای سه قوه ارائه خواهد شد. در صورت ارجاع موضوع از سوی رؤسای سه قوه، نهاد ملی با رعایت استقلال و بی‌طرفی در نظریه کارشناسی، گزارش‌های موردی تهیه و ارائه می‌کند.
- ماده ۱۶-** شورای عالی می‌تواند در راستای انجام وظایف خود با رعایت حریم خصوصی اشخاص و طبقه‌بندی اطلاعات و در چهارچوب قوانین از اماکن موردنظر بازدید نموده و به اطلاعات، اسناد و مدارک لازم دسترسی یابد.
- تبصره - شورای عالی می‌تواند حسب مورد انجام این وظیفه را از طریق یکی از کمیسیون‌های تخصصی انجام دهد.
- ماده ۱۷-** دبیر و در غیاب او قائم مقام وی مسئولیت اداره جلسات شورای عالی را در صورت عدم حضور رئیس جمهور بر عهده دارد.
- ماده ۱۸-** وظایف و اختیارات دبیرکل به شرح زیر است:
- ۱- اداره امور نهاد ملی از جمله امور مالی و اداری.
 - ۲- پیگیری اجرای تصمیمات شورای عالی.
 - ۳- هماهنگی و پیگیری تصمیمات کمیسیون‌های تخصصی.
 - ۴- پیشنهاد بودجه سالانه نهاد ملی به شورای عالی و تنظیم گزارش عملکرد بودجه و سایر گزارش‌هایی که طبق این قانون باید تهیه شود جهت ارائه به شورای عالی.
 - ۵- پیشنهاد آیین‌نامه‌ها، ضوابط و ساز و کارهای حمایتی، نظارتی، مشاوره‌ای و ترویجی به شورای عالی.

- ۶- نمایندگی نهاد ملی در برقراری ارتباط با سایر نهادها، سازمان‌های دولتی و غیردولتی داخلی، خارجی و بین‌المللی.
- ۷- اطلاع‌رسانی و انتشار مذاکرات و گزارش‌هایی که طبق این قانون باید منتشر شوند.
- ۸- ارسال گزارش‌های مرتبط به بالاترین مقام دستگاه مشمول در چهارچوب مصوبات شورای عالی.
- ۹- ارسال گزارش‌های مرتبط با عدم اجرا یا سوء اجرای قوانین و مقررات به نهادهای نظارتی مربوط نظیر سازمان بازرسی کل کشور و دیوان محاسبات کل کشور بعد از تأیید شورای عالی.
- ۱۰- ایجاد واحد اسناد و اطلاعات نهاد ملی.
- ۱۱- گردآوری، پردازش، تولید و سنجش داده‌ها و آمارهای مورد نیاز در قلمرو صلاحیت نهاد ملی جهت ارائه به شورای عالی و کمیسیون‌های تخصصی آن.
- ۱۲- اجرای سایر وظایف و مسؤولیت‌های مقرر در این قانون یا سایر قوانین و همچنین موارد ارجاعی از سوی شورای عالی.
- ۱۳- مسؤولیت حفاظت اسناد و اموال.
- تبصره ۱- برقراری ارتباط نهاد ملی با نهادها و سازمان‌های دولتی و غیردولتی خارجی و بین‌المللی با اطلاع وزارت امور خارجه صورت می‌گیرد.
- تبصره ۲- دبیر می‌تواند انجام برخی از وظایف خود را به قائم مقام واگذار کند.
- ماده ۱۹- مکاتبات کمیسیون‌ها با مؤسسات عمومی با امضای دبیرکل و از طریق دبیرخانه نهاد ملی خواهد بود.
- ماده ۲۰- به منظور تحقق وظایف شورای عالی، کمیسیون‌های تخصصی دائمی نهاد ملی از میان اعضای شورای عالی به شرح زیر تشکیل می‌شوند:
- ۱- کمیسیون ارزیابی و نظارت، جهت پایش عملکرد اشخاص مشمول در موضوعات مرتبط با حقوق بشر و شهروندی و همچنین دریافت و ارزیابی گزارش‌های مربوط.
- تبصره - این وظایف نافی اجرای وظایف سایر نهادهای نظارتی در حدود صلاحیت آنها نیست.
- ۲- کمیسیون بررسی و پیگیری شکایات؛ به منظور بررسی شکایات مرتبط با نقض حقوق بشر و شهروندی و حصول سازش و توافق در این‌گونه مسایل (در صورت وجود شرایط) و همچنین پیشنهاد تدابیر حمایتی فوری به شورای عالی در صورت احتمال ورود ضرر قریب‌الوقوع و جبران ناپذیر به شاکی یا هر شخص مربوط دیگر و ارجاع امر به مراجع صالح قانونی به همراه گزارش مشروح موضوع و نظر مشورتی.
- ۳- کمیسیون آموزش، پژوهش، مشاوره و ترویج؛ به منظور ارائه مشاوره به مراجع داخلی واجد صلاحیت درباره نحوه تهیه و ارائه گزارش‌های حقوق بشری (با هماهنگی کمیسیون بین‌المللی)، ارائه مشاوره به اشخاص مشمول درباره موضوعات مرتبط با حقوق بشر و شهروندی در چهارچوب ضوابط مصوب

شورای عالی، انجام مطالعات تطبیقی و اجرای پژوهش‌های مرتبط با این حوزه و همکاری در تهیه و تدوین متون و مواد آموزشی مربوط.

۴- کمیسیون بین‌الملل، به منظور بررسی زمینه‌های ارتقای همکاری با سازمان ملل، کارگزاری‌ها و مؤسسات تخصصی و همچنین نهادهای ملی حقوق بشر و شهروندی در سایر کشورها، بررسی الحاق به معاهدات حقوق بشری و پیشنهاد ابتکارهای حقوق بشری جهت ارائه به مراجع بین‌المللی و همچنین همکاری و مشارکت در تهیه گزارش‌هایی که دولت باید به مراجع بین‌المللی یا منطقه‌ای ارائه دهد. (در کلیه موارد، با رعایت قوانین مربوط و با اطلاع وزارت امور خارجه)

تبصره - شرح وظایف تفصیلی کمیسیون‌های تخصصی و نحوه انتخاب و فعالیت اعضای آنها، به موجب دستورالعملی که به تصویب شورای عالی می‌رسد، تعیین خواهد شد.

ماده ۲۱- تمامی اشخاص مشمول باید با نهاد ملی و ارکان آن همکاری نمایند. عدم همکاری کارکنان هر یک از اشخاص مشمول با نهاد ملی در ارائه مدارک و مستندات یا پاسخ به نهاد ملی، بلافاصله و حداکثر ظرف پنج روز کاری به بالاترین مقام مرجع ذی‌ربط اطلاع داده می‌شود. چنانچه ظرف دو هفته از تاریخ ارسال اعلامیه دبیرخانه نهاد ملی، مخاطب بدون دلیل موجه از ارائه مدارک و مستندات درخواستی یا پاسخ به نهاد ملی خودداری نماید، شخص یا اشخاص خاطی حسب مورد بر اساس رأی هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری، مراجع مشابه یا مراجع انتظامی، انضباطی مربوط به دستگاه متبوع اشخاص مشمول، با توجه به اهمیت موضوع به یکی از مجازات‌های اداری مقرر در بندهای «ج» تا «ی» ماده (۹) قانون رسیدگی به تخلفات اداری مصوب ۱۳۷۲/۹/۷ یا مجازات متناظر مطابق قوانین و مقررات مربوط محکوم می‌شوند. مرجع ملی درخواست رسیدگی به تخلف را به مراجع صالح رسیدگی اعلام می‌کند. در صورت تکرار عدم همکاری با نهاد ملی، فرد متخلف، به انقصال موقت از سه ماه تا دو سال و در صورت ارتکاب این رفتار با وجود دو بار محکومیت، متخلف به اخراج محکوم خواهد شد.

تبصره - مرجع ارزیابی و تشخیص موجه بودن دلیل عدم همکاری، نهاد ملی است.

ماده ۲۲- در صورت بی‌توجهی اشخاص مشمول به گزارش‌ها و توصیه‌های نهاد ملی و خودداری آنها از پاسخگویی به شاکی یا افکار عمومی، نهاد ملی، اخطار نقض حقوق بشر و شهروندی صادر و حسب مورد اقدام قانونی از طریق مراجع صالح قانونی را به عمل خواهد آورد.

ماده ۲۳- نهاد ملی باید با استفاده از وسایل ارتباط جمعی از جمله فناوری‌های روز، اطلاع‌رسانی‌های لازم در خصوص حقوق بشر و شهروندی را انجام داده و دریافت گزارش‌ها و شکایات را تسهیل کند.

ماده ۲۴- بودجه نهاد ملی از محل منابع زیر تأمین می‌شود:

۱- درج مبلغی معین با پیشنهاد نهاد ملی در ردیف اعتباری مستقل در بودجه سالانه کشور به عنوان کمک بلاعوض دولت که به هزینه قطعی منظور می‌گردد.

۲- دریافت کمک از اشخاص حقیقی و حقوقی.

تبصره ۱- نهاد ملی به موارد استثنائشده در ماده (۷۱) مکرر قانون محاسبات عمومی کشور اضافه می شود.
تبصره ۲- چگونگی دریافت و هزینه کرد کمک از منابع سازمان های بین المللی به موجب دستورالعملی است که به تصویب شورای عالی می رسد.

ماده ۲۵- دستورالعمل های نهاد ملی به تصویب شورای عالی خواهد رسید.

رئیس جمهور

وزیر دادگستری

هیأت‌رئیس‌ه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح

قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر معاونت قوانین در مورد لایحه ایجاد نهاد ملی حقوق بشر

و شهروندی تقدیم می‌شود.

معاون قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می‌شود:

۱- سابقه تقدیم

بر اساس ماده ۱۳۰ آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی		
طرح/لایحه جاری قبلاً تقدیم	☒ نگریده است	☐ گردیده است

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

طرح/لایحه تقدیمی، از حیث ضوابط تدوین ایراد اساسی ندارد		
۱	دارای موضوع و عنوان مشخص:	☒ است ☐ نیست
۲	عنوان با مفاد طرح/لایحه، منطبق:	☒ است ☐ نیست
۳	دلایل مندرج در مقدمه توجیهی کافی و به دور از اجمال:	☒ است ☐ نیست
۴	توضیحات راجع به ضرورت رسیدگی به قید فوریت در مقدمه ارائه:	☒ شده است ☐ نشده است
۵	طرح دارای موضوع واحد:	☐ است ☒ نیست
	• و ارائه آن در قالب:	☐ ماده واحده ☒ مواد متعدد
	• با ایراد مواجه:	☐ است ☒ نیست
۶	بند ۹ سیاست های کلی نظام قانونگذاری مبنی بر رعایت اصول قانون نویسی و قانونگذاری، لحاظ:	☒ شده است ☐ نشده است

شرح نظر کارشناسی اداره کل تدوین قوانین در خصوص ضوابط تدوین

-

۳- در اجرای بند (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵:

طرح/لایحه تقدیمی، از حیث ضوابط ماهوی ایراد اساسی ندارد		
۱	طرح/لایحه با سند چشم انداز و سیاست های کلی نظام:	☒ مطابقت دارد ☐ تعارض ندارد
۲	طرح/لایحه با اصل ۳ قانون اساسی مغایرت:	☒ ندارد ☐ دارد
۳	طرح/لایحه با اصل ۱۵ قانون اساسی مغایرت:	☒ ندارد ☐ دارد
۴	طرح/لایحه با اصل ۵۲ قانون اساسی مغایرت:	☒ ندارد ☐ دارد

دارد ☐	ندارد ☒	۵ طرح/لایحه با اصل ۵۳ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۶ طرح/لایحه با اصل ۶۰ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۷ طرح/لایحه با اصل ۷۳ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۸ طرح/لایحه با اصل ۱۳۸ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۹ طرح/لایحه با اصل ۱۱۲ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۱۰ طرح/لایحه با اصل ۱۵۸ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۱۱ طرح/لایحه با سایر اصول قانون اساسی مغایرت :

شرح نظر کارشناسی اداره کل تدوین قوانین در خصوص ضوابط ماهوی

در خصوص سند چشم انداز و سیاست های کلی نظام

در خصوص مغایرت با اصول قانون اساسی

تعداد برگ اظهار نظر به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل تدوین قوانین

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۱) و (۳) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می شود:

در اجرای بند (۱) :

نظر اداره کل مربوطه طرح/لایحه جاری دارای سابقه نمی باشد.

در اجرای بند (۳) :

نظر اداره کل مربوطه در خصوص لزوم قانونگذاری بر اساس طرح/لایحه جاری به ثبت نرسیده است.

تعداد برگ سوابق قانونی و نظر اداره کل به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل اسناد و تنقیح قوانین

ضمیمه نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

نظر اداره کل به انضمام سوابق قانونی

الف- نظر اداره کل

--

ب- سوابق قانونی